

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 sierpnia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. stwierdził, że A. S. nie podlega od dnia 4 lutego 2019 r. ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik zatrudniony u płatnika składek firmie (...) w R. podnosząc pozorność zawartej umowy o pracę mającej na celu obejście przepisów prawa i uzyskanie pracowniczego tytułu do ubezpieczeń społecznych oraz skorzystanie ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku z chorobą i ciążą, a nie w celu rzeczywistego świadczenia pracy. Organ rentowy podkreślił, że krótki okres od podpisania umowy o pracę do niezdolności do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży i przejścia na zasilek chorobowy, a przede wszystkim brak obiektywnych dowodów potwierdzających fakt świadczenia pracy w ramach stosunku pracowniczego, przesądzają o tym, że strony nie były faktycznie związane umową o pracę. Dodatkowo ZUS podkreślił też, że stanowisko pracy powierzone ubezpieczonej było nowo utworzone a na miejsce ubezpieczonej w okresie jej niezdolności do pracy nie zatrudniono nowej osoby, lecz jej obowiązki przejął inny pracownik, którego wynagrodzenie było dużo niższe. (decyzja k. 1 - 8 akt ZUS)

Od powyższej decyzji ubezpieczona A. S., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, złożyła w ustawowym terminie odwołanie do Sądu Okręgowego w Łodzi wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i uznanie, że od dnia 4 lutego 2019 r. podlegała ona ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik zatrudniony u płatnika składek (...) – Grupa (...) w R. a względnie o uchylenie decyzji. Nadto skarżąca wniosła o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Ubezpieczona podniosła, że faktycznie wykonywała swoje obowiązki pracownicze w siedzibie pracodawcy zgodnie z treścią zawartej umowy o pracę. Do jej czynności należało min. monitorowanie zespołu i nadzorowanie jego pracy, monitorowanie i analiza rynku, utrzymywanie i budowanie relacji na rynku lokalnym, negocjowanie warunków współpracy i umów handlowych. Płatnik jako pracodawca przyjmował świadczoną pracę przez wnioskodawczynię, która podpisywała listę obecności, w której potwierdzała fakt obecności w pracy i faktycznego wykonywania przez nią pracy i tytułu zatrudnienia a także otrzymywała ona wynagrodzenie za pracę. Przed przystąpieniem do pracy ubezpieczona przeszła również wstępne badania lekarskie, które potwierdziły, iż nie ma przeciwwskazań zdrowotnych i jest zdolna do wykonywania pracy na stanowisku na jakim została zatrudniona. A. S. przychodziła do biura, kierowała korespondencją do kontrahentów i doprowadziła do zawarcia szeregu umów przez płatnika z kontrahentami. Odwołująca wskazała też, że posiada wykształcenie kierunkowe w zakresie niezbędnym do wykonywania pracy na stanowisku dyrektora handlowego, gdyż ukończyła O. w Wyższej Szkole (...) w S., dodatkowo uzyskała absolutorium licencjatu na (...) a także posiada odpowiednie doświadczenie zawodowe, gdyż od 10 lat prowadziła własne gospodarstwo ogrodnicze i była zarejestrowana w KRUS. (odwołanie k. 3 - 12)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wywodząc jak w zaskarżonej decyzji. (odpowiedź na odwołanie k. 15 – 16)

Pełnomocnik zainteresowanej firmy - (...) – Grupa (...) w R. przyłączył się do odwołania. (oświadczenie pełnomocnika zainteresowanej, 00:06:42, płyta CD k. 57)

Na terminie rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku z dnia 15.02.2022 r. strony podtrzymały swoje stanowisko w sprawie. (protokół rozprawy z dnia 15.02.2022 r. oświadczenie pełnomocnika ZUS 00:50:07, oświadczenie pełnomocnika wnioskodawczyni 00:20:50, oświadczenie pełnomocnika wnioskodawcy 00:49:54, oświadczenie pełnomocnika zainteresowanej 00:57:21, płyta CD k. 248)

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Wnioskodawczyni A. S. urodziła się w dniu (...), z zawodu jest ogrodnikiem, ukończyła O. w Wyższej Szkole (...) w S., dodatkowo uzyskała absolutorium licencjatu na (...). Prowadziła własne gospodarstwo ogrodnicze o powierzchni około 7000 m² i podlegała ubezpieczeniu społecznemu w KRUS i odprowadzała z tego tytułu składki w okresie

od 1.12.2005 r. do 3.02.2019 r. Siedziba jej firmy mieściła się na ul. (...). Znajdowało się tam przedsiębiorstwo ogrodnicze z budynkami gospodarczymi, w tych budynkach są dwa biura. (okoliczności bezsporne, a nadto zeznania wnioskodawczyni 00:06:49, płyta CD k. 57 w zw. z 00:03:57, płyta CD k. 248, zaświadczenie k. 262)

(...) Spółka z o.o. (obecnie (...) Spółka z o.o.) w R. została związana w dniu 30 grudnia 2008 r. i Prezesem Zarządu spółki była V. T. a pełnomocnikiem R. T.. Była to firma rodzinna. Przeważającym przedmiotem jej działalności była sprzedaż hurtowa kwiatów i roślin. Siedziba zainteresowanego mieściła się tam, gdzie jego przedsiębiorstwo ogrodnicze, tj. w hali, która była własnością R. T.. W firmie tej znajdowały się działy: handlowy, magazynowy i administracyjny. (bezsporne, a nadto odpis z KRS k. 66 – 77, zeznania świadka K. S. 00:32:32 i dalej, płyta CD k. 149, zeznania świadka M. S. i dalej 00:56:49, płyta CD k. 149)

W 2019 roku spółka zatrudniała 8-9 osób, w tym około 3 handlowców (specjaliści ds. sprzedaży), kierownika biura, kierownika magazynu, magazyniera, pracownika biurowego z wynagrodzeniem rzędu od 2250,00 zł do 4.202,54 zł brutto miesięcznie. Liczba osób zatrudnionych na stanowisku handlowca nie była jednak dla spółki wystarczająca i nabór trwał cały czas, bo trudno było znaleźć odpowiednie osoby. Handlowcy wymagali bowiem nadzoru i szczególnego motywowania. (wykaz pracowników k. 65, akta osobowe k. 189, 09609801839 zeznania świadka R. T. 00:15:48, płyta CD k. 188)

Ubezpieczona od początku 2016 r. była jedynym z 5 udziałowców spółki (...) i miała 25% udziałów a także pełniła funkcję wiceprezesa wieloosobowego Zarządu do 30.06.2019 r. Ubezpieczona współpracowała z tą firmą jako dostawca. Nie wykonywała wówczas pracy na rzecz spółki. Nie kontrolowała firmy. Jako wiceprezes nie miała żadnych swoich obowiązków, nie prowadziła żadnych rozmów np. z potencjalnymi klientami. Nie wykonywała czynności w imieniu spółki. Tym wszystkim zajmowała się Prezes – V. T. oraz pełnomocnik R. T.. Kiedy ubezpieczona wykonywała obowiązki jako wiceprezes, nie miała swojego miejsca pracy w firmie oraz nie zajmowała się kontrolowaniem pracowników, nie wyznaczała mi zadań. Nie zajmowała się porządkowaniem i wprowadzaniem nowych procedur. (zeznania wnioskodawczyni i dalej 00:06:49, płyta CD k. 57 w zw. z 00:03:57, płyta CD k. 248, zeznania świadka M. O. 01:22:11 i dalej, płyta CD k. 57, zeznania świadka M. K. 00:14:08 i dalej, płyta CD k. 149, rezygnacja k. 173, zeznania świadka K. S. 00:32:32 i dalej, płyta CD k. 149, zeznania świadka M. S. i dalej 00:56:49, płyta CD k. 149, zeznania świadka P. S. i dalej 01:27:08, płyta CD k. 149, zeznania świadka R. T. 00:15:48, płyta CD k. 188)

W 2018 r. udziałowcy spółki doszli do wniosku, że nie ma etatowego nadzoru nad pracownikami spółki i jest to nieefektywne i szkodliwe dla spółki. Udziałowcy do 2018 r. mieli tyle obowiązków, że nie mogli tego wykonywać efektywnie. Spółka została powołana, aby wygenerować jak największy zysk oraz aby udziałowcy znaleźli efektywny kanał zbytu. Wszyscy udziałowcy byli producentami roślin ozdobnych. Pojedyncze gospodarstwa nie były w stanie skonstruować atrakcyjnej oferty dla sieci handlowej, bo większość rynku przejęły sieci handlowe. Udziałowcy postanowili stworzyć firmę, która będzie tworzyć dla tych sieci towar atrakcyjny. Udziałowcy tej spółki mieli różne doświadczenia i aby móc sprzedawać produkty z własnego gospodarstwa powstała firma (...). W 2019 r. w celu kontynuowania usług sprzedaż były potrzebne zmiany w firmie (...), bo sprzedaż zaczęła spadać. Do połowy 2018 r. firma ta miała dużego odbiorcę, tj. firmę (...). Gdy klient ten został przejęty przez byłego pracownika, firma musiała poczynić działania, aby zwiększyć możliwe miejsca dostarczania towarów. Konieczne było poczynienie starań w celu intensyfikacji sprzedaży. Zazwyczaj zajmowali się tym udziałowcy V. T. i R. T. – rodzice ubezpieczonej. Posiadali oni bardzo duże gospodarstwo ogrodnicze i mieli duże doświadczenie w produkcji. Ubezpieczona zaś studiowała marketing i zarządzanie przez 3 lata i dlatego miała inne podejście do spraw handlowych. Ostatecznie udziałowcy stwierdzili, że lepszym rozwiązaniem będzie jeśli to ubezpieczona będzie pracowała na rzecz spółki na mocy umowy o pracę jako dyrektor. Wybrali ją na to stanowisko bo była osobą zaufaną. Stanowisko dyrektora było potrzebne w spółce, gdyż zachodziła konieczność korygowania działań spółki i pracowników. Dyrektor miał łączyć wszystko w całość, miał delegować handlowców, organizować pracę, negocjować z sieciami. Handlowcy potrzebowali osoby, która zaznajomi ich z branżą, przekaże im kontakty, którymi oni nie dysponowali. Ubezpieczona chciała rozwinąć firmę, uporządkować działania, usystematyzować i wprowadzić nowe procedury. Wcześniej w innej firmie zdarzyło się, że był dyrektor z poza udziałowców, ale takie rozwiązanie się nie sprawdziło. Zazwyczaj odejście osoby do konkurencji to był duży cios dla spółki, gdyż zabierała ona dostawcę lub odbiorcę. Była też sytuacja, że pracownik spółki mógł awansować na

menadżera bądź dyrektora, ale rozwiązano z nim umowę i osoba ta otworzyła działalność konkurencyjną. Od grudnia 2018 r. ubezpieczona przygotowywała się do tego, aby mogła przekazać czynności w swym gospodarstwie rodzicom, tj. V. i R. T.. (zeznania wnioskodawczyni 00:06:49 i dalej, płyta CD k. 57 w zw. z 00:03:57, płyta CD k. 248, zeznania świadka K. S. 00:32:32 i dalej, płyta CD k. 149, zeznania świadka M. S. i dalej 00:56:49, płyta CD k. 149, zeznania świadka R. T. 00:15:48, płyta CD k. 188)

Na podstawie uchwały (...) spółki z o.o. (...) – Grupa (...) w R. z dnia 1 grudnia 2018 r. NR 3/12/2018 powołano pełnomocnika do zawarcia umowy o pracę z członkiem zarządu Spółki w osobie R. T.. (uchwała NR 3/12/2018 w nienumerowanych aktach ZUS)

R. T. był pełnomocnikiem spółki. Wykonywał on czynności na rzecz spółki. Reprezentował on spółkę na zewnątrz w stosunku do osób trzecich, zawierał umowy z klientami, kontrahentami. Zajmował się sprawami formalno-prawnymi, współpracował z radcą prawnym, przygotowywał walne zgromadzenia, po utworzeniu stanowiska dyrektora omawiał on z dyrektorem umowy, które spółka będzie podpisywała. R. T. jako ogrodnik był dostawcą. Pomagał w kwestiach doboru roślin do klienta. Był zwierzchnikiem między handlowcami i pomagał w funkcjonowaniu działu handlowego. (zeznania świadka M. S. i dalej 00:56:49, płyta CD k. 14, zeznania świadka R. T. 00:15:48, płyta CD k. 188)

W dniu 31.01.2019 r. A. S. zawarła ze spółką z o.o. (...) reprezentowaną przez pełnomocnika R. T. umowę o pracę na czas nieokreślony od 4.02.2019 r. na stanowisku dyrektora handlowego, w pełnym wymiarze czasu z wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 8.300,00 zł brutto. Strony ustaliły, że miejscem wykonywania pracy będzie siedziba firmy a także cały kraj. (umowa o pracę w załączonych aktach osobowych k. 78)

W dniu 1 lutego 2019 r. ubezpieczona została skierowana na badania lekarskie i przedłożyła zaświadczenie z dnia 4.02.2019 r. podpisane przez lekarza do badań profilaktycznych o jej zdolności do pracy na stanowisku dyrektora handlowego ważne do dnia 04.02.2021 r. (orzeczenie lekarskie, skierowanie na badanie w załączonych aktach osobowych k. 78)

Ubezpieczona przedłożyła zaświadczenie o ukończeniu szkolenia okresowego w dziedzinie BHP z dnia 2.01.2019 r. (zaświadczenie w załączonych aktach osobowych k. 78)

Płatnik składek w ustawowym terminie dokonał zgłoszenia wnioskodawczyni do ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, chorobowego, wypadkowego oraz zdrowotnego z tytułu zawartej umowy o pracę od dnia 4.02.2019 r. (bezsporne, a nadto formularz (...) w załączonych aktach osobowych k. 78, potwierdzenie ubezpieczenia k. 241 - 244)

Ubezpieczona otrzymała pisemny zakres obowiązków pracowniczych na powierzonym stanowisku zgodnie, z którym do jej czynności należało w szczególności: tworzenie planów i strategii sprzedażowych oraz nadzór nad ich realizacją, stymulowanie wyników sprzedaży, motywowanie zespołu, nadzorowanie pracy, monitorowanie i analiza rynku, utrzymywanie i budowanie relacji na rynku lokalnym, negocjowanie warunków współpracy i umów handlowych. Podejmowanie decyzji we wszelkich sprawach w kraju i za granicą, realizacja Uchwał i wniosków podjętych przez organa spółki, podejmowanie decyzji w sprawach osobowych. Wskazano, że ubezpieczona ma podlegać bezpośrednio pod Zarząd a ma ją zastępować w sytuacji nieobecności pracownik – P. S.. (zakres obowiązków w załączonych aktach osobowych k. 78)

A. S. faktycznie podjęła zatrudnienie w firmie płatnika zgodnie z treścią zawartej umowy o pracę. Wykonywała czynności w dziale handlowym spółki, gdzie pracę świadczyli handlowcy. Handlowcy byli odpowiedzialni za przygotowanie oferty od dostawców, przygotowanie cen, przygotowanie oferty dla odbiorców, utrzymanie kontaktu i relacji. Ubezpieczona miała zorganizować pracę spółki, w szczególności działu handlowego, stworzyć procedury zamówień od odbiorców do dostawców. Wnioskodawczyni miała prezentować spółkę na etapie negocjowania umów z odbiorcami i dostawcami.

Zadaniem ubezpieczonej było poszukiwanie nowych odbiorców, dostawców. Musiała zająć się tylko sprawami firmy, kontrolą pracowników, współpracą z nimi. Wcześniej przed zawarciem umowy o pracę było to nieokreślone i czynności

te wykonywała nieregularnie i sporadycznie. Od 4 lutego 2019 r. wykonywała ona pracę w siedzibie spółki przy ul. (...) w R. (w innym biurze, niż siedziba jej firmy), codziennie w godzinach 8-16. Oprócz ubezpieczonej pracowali też: M. K., M. O., K. Ł., P. S.. Celem ubezpieczonej było pozyskiwanie nowych dostawców. Udało jej się pozyskać kontrahentów i pierwsze czynności wykonać z firmą dystrybutorem duńskim – N. P.. Z firmą (...) rozpoczęto współpracę i wykonano pierwsze dostawy. Umowa z firmą (...) została zawarta w lutym 2019 r. Prowadziła też rozmowy z firmą (...). Pracowała nad kontrahentem z K.. Ubezpieczona zawarła umowę o współpracy z ogrodnikiem W. B., który zajmował się handlem kwiatami. Wcześniej przedsiębiorca ten jedynie incydentalnie współpracował ze spółką, bez umowy. Dopiero wnioskodawczyni namówiła go do podpisania umowy. Wyżej wymieniony przyjeżdżał do siedziby spółki w sprawie tej umowy i jej warunki negocjował z wnioskodawczynią. Wcześniej nie było umowy na dostarczanie konkretnych gatunków, ilości, terminów. Umowa ta nadal jest wykonywana i ten kontrahent jest zadowolony z tej stałej współpracy. Ubezpieczona prowadziła także negocjacje sprzedażowe z ogrodnikiem M. J.. (zeznania wnioskodawczyni 00:06:49 i dalej, płyta CD k. 57 w zw. z 00:03:57, płyta CD k. 248, zeznania świadka W. B. 01:17:23 i dalej, płyta CD k. 57, zeznania świadka M. J. 00:05:04, płyta CD k. 188, zeznania świadka R. T. 00:15:48, płyta CD k. 188, umowy o współpracy, wydruk korespondencji elektronicznej w nienumerowanych aktach ZUS)

Ubezpieczona sprawdzała także umowy związane z danymi dostawami, roczne, w zależności od sieci. W marcu płatnik miał spotkania na targach G. D. w W.. Ubezpieczona koordynowała pracę pracowników, starała się wprowadzić nowe produkty, zmniejszyć koszty zakupów roślin, by zwiększyć zyskowność firmy. Ubezpieczona przygotowywała pracowników do tych rozmów. Praca wnioskodawczyni polega na nakierowywaniu pracowników na właściwy tok prowadzenia rozmów, robienia ofert, poszukiwania nowych produktów, kontroli. Zlecała poszukiwanie nowych produktów. Systematyzowała oferty.

Przygotowywała akcję Wielkanoc, na którą robiła propozycje w szkłe. Ustalała cele sprzedażowe, zlecała poszukanie produktów, które wchodzi w skład produktu końcowego, kontrolowała jakie to mają być produkty, w jakiej ilości, prowadziła rozmowy na temat płatności, terminów, kto powinien wykonywać dane czynności. Jej przełożonym była V. T.. Ubezpieczona była opiekunką wszystkich zatrudnionych w firmie handlowców, miała z podwładnymi codzienny kontakt, ale też organizowała specjalne spotkania z pracownikami minimum raz w tygodniu, czasami częściej, i ustalano tam co powinno się zrobić, aby zwiększyć możliwości sprzedażowe, jak wygląda bieżąca sprzedaż, mówiono o pozyskiwaniu sieci i nowych klientów. Ubezpieczona udzielała handlowcom różne informacje i wytyczne, otrzymywali od niej szablony poszczególnych klientów. Informowała jakie kwiaty pojawiają się w ofercie. Wskazywała jak handlować, pomagała w przygotowywaniu ofert, akcji np. gdy były Walentynki, akcja Wielkanocna, Dzień Matki, na takie akcje pracownicy bowiem robili oferty kompozycji kwiatowych, wnioskodawczyni podsuwała pracownikom różne pomysły, mówiła gdzie szukać produktów. Ubezpieczona mówiła pracownikom z kim mają zacząć współpracować, dostawali oni kontakt do jakiegoś odbiorcy, nadzorowała oferty, zajmowała się podpisywaniem umów. W codziennych rozmowach handlowców na temat tych kontraktów uczestniczyła wnioskodawczyni.

Każdy handlowiec miał swoją grupę klientów i każdy osobno próbował zdobyć klienta. Wnioskodawczyni w znaczącym stopniu pomogła nawiązać kontakt z K. i N. P.. Chodziło o to, co płatnik mógł sprzedać w K., jakie były ceny, jacy byli dostawcy. Pomogła handlowcom nawiązać kontakt z głównym dyrektorem. Ona negocjowała w tym czasie ceny z K. i siecią P.. Nawiązała też kontakt z przedstawicielem firmy (...), gdy prowadziła rozmowy dot. kompletowania zamówienia do danego ogrodnika, co ułatwiało handlowcom dalszą pracę. Wnioskodawczyni jako wieloletni ogrodnik była znawcą tematu i pomagała handlowcom poprzez przekazywanie im kontaktów.

Ubezpieczona określiła handlowcom sztywne ramy w zakresie sprzedaży. To była polityka tzw. minimalnej marży. Wcześniej chodziło np. o ceny z poprzedniego sezonu. Marża musiała być minimalna, tj. nie mogła być niższa, niż 10%, koszty transportu nie mogły być niższe, niż dana stawka.

Pracownikowi biurowemu – M. K. zatrudnionemu w dziale administracji a także pracującemu w magazynie wydawała polecenia np. jak ma on przygotować wysyłkę, w jaki sposób ma on zrobić zdjęcia z oferty.

Ubezpieczona wymagała od pracowników raportowania pracy. W raportach było wskazywane co dany pracownik ustalił z danym klientem, o czym poinformował dany ogrodnik, że zmieniła się cena, czy że nie będzie jakiejś rośliny. Raporty były sporządzane drogą elektroniczną. (zeznania wnioskodawczyni 00:06:49, płyta CD k. 57 w zw. z 00:03:57, płyta CD k. 248, zeznania świadka M. O. 01:22:11 i dalej, płyta CD k. 57, zeznania świadka M. K. 00:14:08 i dalej, płyta CD k. 149, zeznania świadka K. S. 00:32:32 i dalej, płyta CD k. 149, zeznania świadka M. S. i dalej 00:56:49, płyta CD k. 149, zeznania świadka P. S. i dalej 01:27:08, płyta CD k. 149, zeznania świadka R. T. 00:15:48, płyta CD k. 188)

Przełożony- Prezes Zarządu zlecał wnioskodawczyni badanie rynku, odwiedzanie sieci handlowych, aby wiedzieć co można im zaproponować. Rozmowy z kontrahentami prowadziła ubezpieczona jak i handlowcy. M. wychodziły przeważnie z adresu handlowców a ubezpieczona prowadziła rozmowy telefoniczne. Ponieważ specyfika działalności była taka, że potrzebne było około pół roku, żeby wyprodukować dany produkt, w firmie (...) udało się zrobić pierwszą sprzedaż. Również poszukiwała ona producentów, którzy mogliby dostarczać produkty do firmy. Płatnik nie sprzedawał tylko produktów z gospodarstw udziałowców lecz, zamierzał też wspomóc dostawców z całej Polski, poszukiwał dostawców, którzy chcieliby dostarczać towar do sieci handlowych. W międzyczasie ubezpieczona prowadziła też rozmowy z firmą (...) np. na temat chryzantem na Wszystkich Świętych. Zajmowała się też kontrolą odbiorów wózków od klientów płatnika. Na skutek działań ubezpieczonej firma współpracowała z większą ilością klientów. Handlowcy płatnika rozpoczęli zdobywanie nowych klientów, nowych sieci, nowych centrów ogrodniczych np. Stokrotki, K., M., E.. Do sieci A. zgodnie z pomysłem wnioskodawczyni były wysyłane oferty zawierające kompozycje kwiatowe w szkłe. (zeznania wnioskodawczyni 00:06:49, płyta CD k. 57 w zw. z 00:03:57, płyta CD k. 248, zeznania świadka M. O. 01:22:11 i dalej, płyta CD k. 57, zeznania świadka M. K. 00:14:08 i dalej , płyta CD k. 149, zeznania świadka K. S. 00:32:32 i dalej, płyta CD k. 149, zeznania świadka M. S. i dalej 00:56:49, płyta CD k. 149, zeznania świadka P. S. i dalej 01:27:08, płyta CD k. 149, zeznania świadka R. T. 00:15:48, płyta CD k. 188)

Ubezpieczona miała wydzielone pomieszczenie służbowe i korzystała w pracy z komputera służbowego, który był tylko jej przydzielony. Miała też służbowy samochód i telefon. W ramach obowiązków służbowych ubezpieczona udawała się do firm takich jak: T., A., K., L. i badał w ten sposób rynek sprawdzając jakie są ceny produktów. Składała delegacje z podróży służbowych. Nie dotyczyło to wizyt w (...) sklepach. Pracodawca prowadził ewidencję czasu pracy ubezpieczonej. Podpisywała ona codziennie listę obecności. Pracę ubezpieczonej bezpośrednio nadzorowała V. T. – Prezes Zarządu, która zlecała wykonywanie zadań, celów, które później musiała ubezpieczona wykonać. Za wykonane w pracy czynności ubezpieczona otrzymywała od płatnika wynagrodzenie wypłacane przelewem na rachunek bankowy około 10 - tego następnego miesiąca. (zeznania wnioskodawczyni 00:06:49 i dalej, płyta CD k. 57 w zw. z 00:03:57, płyta CD k. 248, zeznania świadka M. O. 01:22:11 i dalej, płyta CD k. 57, zeznania świadka M. K. 00:14:08 i dalej , płyta CD k. 149, zeznania świadka K. S. 00:32:32 i dalej, płyta CD k. 149, zeznania świadka M. S. i dalej 00:56:49, płyta CD k. 149, zeznania świadka P. S. i dalej 01:27:08, płyta CD k. 149, zeznania świadka R. T. 00:15:48, płyta CD k. 188, wyciąg z rachunku bankowego, delegacje, lista płac , lista obecności w nienumerowanych aktach ZUS)

Ostatnią miesięczkę wnioskodawczyni miała w dniu 27.11.2018 r. O ciąży ubezpieczona dowiedziała się w styczniu 2019 r. W dacie zawarcia spornej umowy była na początku drugiego miesiąca ciąży. Od dnia 21.03.2019 r. do 29.03.2019 r. oraz od 29.04.2019 r. ubezpieczona stała się niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży. Zwolnienie lekarskie ubezpieczonej wiązało się z dolegliwościami kardiologicznymi. Dziecko wnioskodawczyni urodziła w dniu 10.09.2019 r. i od tej daty przebywała na urlopie macierzyńskim. (zeznania wnioskodawczyni 00:06:49 i dalej, płyta CD k. 57 w zw. z 00:03:57, płyta CD k. 248, historia choroby z T. Centrum Medycznego (...). J k. 96 – 98 verte, historia choroby ze Szpitala (...) k. 101 – 126, dokumentacja medyczna z Poradni Kardiologicznej z SPZOZ (...) Szpitala (...) w Ł. k. 128 – 130, historia choroby ze Szpitala (...) k. 133)

W dacie podjęcia uchwały o powołaniu pełnomocnika do zawarcia umowy o pracę z członkiem zarządu, tj. w dniu 1.12.2018 r. pracodawca nie miał wiedzy, że wnioskodawczyni jest w ciąży. Natomiast w dacie zawarcia umowy o pracę posiadał taką wiedzę. Pełnomocnik nie uważał jednak, że jest to przeciwwskazanie do podjęcia przez wnioskodawczynię pracy, bo przewidywał, że będzie ona pracować do rozwiązania ciąży. (zeznania świadka R. T. 00:15:48, płyta CD k. 188)

W okres usprawiedliwionej nieobecności w pracy ubezpieczonej początkowo handlowcy nadal wykonywali swoje obowiązki a nadzorował ich pracę Prezes Zarządu V. T.. Wówczas handlowcy z R. T. rozmawiali na tematy handlowe. Następnie w lipcu 2019 r. obowiązki pracownicze ubezpieczonej przejął na podstawie aneksu do umowy o pracę - pracownik P. S. za wynagrodzeniem w kwocie 8.300 zł brutto miesięcznie. Wcześniej wykonywał on obowiązki takie jak czynności administracyjno – biurowe oraz rozliczenia fakturowe a także był odpowiedzialny za kontakt z Biurem (...). Obowiązki w zakresie rozrachunków, fakturowania, rozliczania przelewów oraz windykacji przejął po nim pracownik M. K.. P. S. wykonywał czynności w pomieszczeniu służbowym ubezpieczonej. Handlowcy do P. S. też musieli wysyłać raporty i także odbywały się zebrania z pracownikami. P. S. zmienił sposób raportowania w firmie. Wprowadził system spotkań 2 razy w tygodniu. Wprowadził procedurę planowania dnia. Handlowcy musieli informować go co mają zamiar robić w danym dniu. W poniedziałek ustalał z nimi zadania a w piątek z nich rozliczał. Nie było wtedy osoby dot. kontaktów wózków cc. Ww. wprowadził z tym związaną procedurę. P. S. zaczął koordynować sprzedaż, był odpowiedzialny za jej utrzymanie i intensyfikację i nawiązywanie nowych kontaktów. Zajmował się pozyskaniem sieci Stokrotka. Zastał on rozpoczęte negocjacje handlowe, które musiał doprowadzić do końca, musiał ustalić z klientem linie asortymentowe, cennik i wyznaczyć pracownika odpowiedzialnego za kontakt z klientem. Podlegało mu dwóch pracowników - handlowców. Zajmował się też wprowadzeniem paszportów dla roślin. Pozyskał nowych kontrahentów: D. i Maxima. Podpisywał umowy z kontrahentami jako prokurent samoistny spółki. P. S. pracował na pełen etat, zazwyczaj w godzinach od 8 do 16. (zeznania świadka M. O. 01:22:11 i dalej, płyta CD k. 57, zeznania świadka M. K. 00:14:08 i dalej, płyta CD k. 149, zeznania świadka K. S. 00:32:32 i dalej, płyta CD k. 149, zeznania świadka M. S. i dalej 00:56:49, płyta CD k. 149, zeznania świadka P. S. i dalej 01:27:08, płyta CD k. 149, prokura k. 179, umowa o pracę w załączonych aktach osobowych k. 142, zakres obowiązków w załączonych aktach osobowych k. 142, zeznania świadka R. T. 00:15:48, płyta CD k. 188, dane ubezpieczonego k. 251 – 255, informacja o podstawach i składkach k. 256 - 261)

Po zakończeniu urlopu macierzyńskiego, tj. od września 2020 r. wnioskodawczyni wróciła do pracy u płatnika i pracuje do chwili obecnej. Umowa o pracę nie uległa żadnej zmianie. Nie było zawieranego żadnego aneksu do pierwotnej umowy o pracę, ani również strony nie zawarły kolejnej umowy o pracę. Wnioskodawczyni nadal świadczy pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, z takim samym wynagrodzeniem (nie uległa zmianie podstawa wymiaru składek), które nadal jest wypłacane przelewem na rachunek bankowy. Ubezpieczona wykonuje te same obowiązki pracownicze. Jej obowiązki na stanowisku dyrektora nie zmieniły się, nadal zarządza ona sprzedażą w firmie, podpisuje nowe kontrakty, negocjuje nowe umowy, nanosi poprawki, negocjuje ceny z dostawcami, prowadzi zestawienia związane z płatnościami, kosztami, robi rekrutacje pracowników, zatrudnia nowe osoby. Podlegają jej kontroli wszystkie dokumenty z tym związane. Głównym jej zadaniem jest stworzenie jak największej sprzedaży. Podlega jej około dziewięciu osób. Nadal pracuje ona w godzinach od 8 do 16 w biurze w siedzibie firmy, zdarzają się też wyjazdy służbowe. Codziennie kontroluje co się dzieje, jakie są zapotrzebowania, czyta maile, robi plan dnia, organizuje zebrania z pracownikami w biurze, ustala co mają oni robić danego dnia, jaki jest cel na konkretny dzień, tydzień, miesiąc. Następnie dąży do osiągnięcia tych celów, nakierowuje swoich podwładnych w jaki sposób najłatwiej wyznaczone cele osiągnąć, jak powinna wyglądać fachowa obsługa klientów, nieustająco kontroluje pracowników. Rozmawia z pracownikami, klientami. Wyznacza pracownikom konkretne zadania. Ubezpieczona zajmuje się sprawami związanymi z dalszą działalnością firmy, dokumentami urzędowymi. Wiceprezes pomaga jej w tych czynnościach. Pracę dyrektora kontrolują udziałowcy i zarząd spółki. Od 30 czerwca 2021 r. ubezpieczona jest Prezesem Zarządu. Jest zatrudniona również na stanowisku dyrektora handlowego. Spółka nie zredukowała zatrudnienia. Cały czas poszukuje pracowników, zwłaszcza na stanowisko handlowców. P. S. – mąż wnioskodawczyni, który na czas nieobecności ją zastępował, zajmuje się obecnie marketingiem jako dyrektor ds. marketingu i pełni też funkcje wiceprezesa zarządu. Obecnie udziałowcami spółki są: wnioskodawczyni (34% udziałów), P. S. i Ł. T. (po 33% udziałów każdy).

W spółce odbywają się zgromadzenia zarządu, w sytuacji, gdy należy omówić sprawy związane ze sprawami zarządu. Jest też coroczne spotkanie związane ze sprawozdaniem rocznym. Nieformalnie Zarząd zbiera się bardzo często. Ubezpieczona ma wtedy wyznaczone zadania, które mam realizować jako dyrektor. Na zebraniach wspólników odbywają się rozmowy i wytyczane są zadania dla członków zarządu i dyrektorów, jakie w przyszłym roku należy

osiągnąć. Ustalane są kierunki działania firmy. Ubezpieczona również jako prezes zarządu wyznacza wiceprezesowi jako dyrektorowi cele do zrealizowania. (zeznania wnioskodawczyni 00:03:57 i dalej , płyta CD k. 248, zeznania świadka P. S. i dalej 01:27:08, płyta CD k. 149, zeznania świadka R. T. 00:15:48, płyta CD k. 188, uchwała (...) k. 195, potwierdzenie ubezpieczenia k. 241 – 244, wykaz pracowników k. 250)

Firma (...) Spółka z o.o. (obecnie (...) Spółka z o.o.) w latach 2018 - 2021 uzyskała dochód kształtujący się następująco:

- w 2018 r. – 11.027,371 zł;

- w 2019 r. – strata – 288.279,93 zł;

- w 2020 r. – 37.006,34 zł ;

- w 2021 r. – 325.308,53 zł. (zestawienie z księgi przychodów i rozchodów k. 205 - 208)

Wartość sprzedaży Firmy (...) Spółka z o.o. (obecnie (...) Spółka z o.o.) w latach 2018 – 2021 wyniosła:

- w 2018 r. – 5.125.598 zł;

- w 2019 r. – 3.290.683 zł ;

- w 2020 r. – 4.042.951 zł. (raport sprzedaży k. 191)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o dokumenty zawarte w aktach sprawy, w tym w aktach osobowych wnioskodawczyni z firmy płatnika (...) Spółka z o.o. (obecnie (...) Spółka z o.o.), w postaci: umowy o pracę, orzeczenia lekarskiego, zaświadczenia o ukończeniu szkolenia okresowego z zakresu BHP, pisemnego zakresu obowiązków, listy płac, listy obecności, wyciągu z rachunku bankowego, uchwały NZW nr 3/12/2018 a nadto o dokumenty w postaci wykazu osób zatrudnionych, dokumentacji osobowej dotyczącej pracowników zatrudnionych w spornym okresie, o dokumentację medyczną związaną z przebiegiem ciąży i leczenia oraz akt ZUS z przebiegu kontroli doraźnej u płatnika składek, w tym delegacje, wydruk korespondencji elektronicznej, umowy o współpracy oraz o zeznania wnioskodawczyni a także o zeznania licznych świadków bezpośrednich współpracowników i podwładnych ubezpieczonej w firmie płatnika a także zastępujących wnioskodawczynię w obowiązkach pracowniczych w okresie jej usprawiedliwionej nieobecności w pracy oraz świadków klientów pozyskanych przez wnioskodawczynię. Pracownicy zatrudnieni jako handlowcy byli codziennymi naocznymi świadkami wykonywania przez wnioskodawczynię obowiązków pracowniczych w spornym okresie jako jej podwładni.

Świadkowie pracownicy płatnika oraz klienci firmy jednoznacznie potwierdzili, że w spornym okresie A. S. faktycznie wykonywała czynności pracownicze i umowa o pracę była rzeczywiście realizowana. Świadkowie bardzo szczegółowo wymienili czynności, które ubezpieczona wykonywała. Potwierdzili, że pracę świadczyła ona w miejscu i czasie wskazanym przez pracodawcę. Pracę wykonywała w warunkach podporządkowania pracowniczego. Świadkowie zeznali, że ubezpieczona faktycznie wykonywała czynności polegające w szczególności na pozyskiwaniu nowych kontrahentów i na bezpośrednim kontakcie z klientem, nadzorze nad pracownikami, przygotowywaniu akcji sprzedażowych.

Sąd dał wiarę zeznaniom wyżej wymienionych osób, w których wskazywali oni na realność zawartej umowy o pracę między A. S. a firmą (...) Spółka z o.o. (obecnie (...) Spółka z o.o.) oraz faktyczne świadczenie przez nią pracy w ramach umowy o pracę. Według relacji świadków ubezpieczona była kompetentną osobą jako dyrektor handlowy, gdyż miała wieloletnie doświadczenie w branży ogrodniczej i jej wskazówki oraz nadzór były bardzo przydatne dla handlowców. W ocenie Sądu zeznania odwołującej się oraz świadków w tym zakresie są jasne, logiczne, wzajemnie niesprzeczne, wyczerpujące i uzupełniające się oraz pozostają w całkowitej zgodności z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym w postaci dokumentów. Liczni świadkowie poza P. S. i R. T. są osobami obcymi dla płatnika i ubezpieczonej i nie mają zatem żadnego interesu w zeznawaniu na ich korzyść.

Wskazać trzeba zaś, że na uzasadnienie swojej wersji świadczącej o tym, że umowa o pracę nie była realizowana przez strony, Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie przedstawił w toku procesu wystarczających dowodów oraz zasadnie nie podważył załączonych do akt dokumentów i zeznań wnioskodawczyni oraz świadków.

Organ rentowy jest stroną postępowania, która, jak każda strona procesu, jest zobligowana do wykazania twierdzeń, z których wywodzi skutki prawne (art. 232 k.p.c.). W postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych organ rentowy ma pozycję strony (art. 477¹⁰ § 1 k.p.c.), więc powinien przejawiać odpowiednią aktywność dowodową, w przeciwnym razie ponosi negatywne skutki prawne swej bierności, polegające zwłaszcza na zmianie wydanej decyzji. (vide wyrok SA w Katowicach z dnia 19.11.2013 r., III AUa 2476/12, opubl. LEX nr 1394193)

W tym stanie rzeczy zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę w całości, a dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że jest on wystarczający, aby wyjaśnić sporną okoliczność – a mianowicie, czy zawarta przez A. S. umowa o pracę nosiła cechy pozorności i czy została zawarta jedynie dla uzyskania pracowniczego tytułu do ubezpieczeń społecznych i skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia w związku z chorobą i ciążą.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie A. S. w świetle zgromadzonego materiału dowodowego, zasługuje na uwzględnienie i powoduje zmianę zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1 i 13 ust 1 pkt 1 Ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 423 ze zmianami), obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Według art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U z 2020 r., poz. 1320 ze zmianami), przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste (nie może on wyręczyć się w pracy inną osobą) i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Dla stwierdzenia cechy stosunku pracy z reguły wskazuje się na takie elementy jak: określony czas pracy i określone miejsce wykonywania czynności, podporządkowanie pracownika regulaminowi pracy oraz poleceniom kierownictwa co do miejsca czasu i sposobu wykonywania pracy, obowiązek wykonywania poleceń przełożonych.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 60 poz. 636 z późn. zm.), pracownikom, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Natomiast zgodnie z treścią art. 4 w ust 1 i 2 ustawy zasiłkowej, ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest faktycznie realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, **ile legitymowaniem się statusem pracownika faktycznie świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy** (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

W niniejszej sprawie ubezpieczona A. S. zawarła w dniu 31 stycznia 2021 r. z firmą (...) Spółka z o.o. (obecnie (...) Spółka z o.o.) reprezentowaną przez pełnomocnika R. T. umowę o pracę, która stanowiła stosowną podstawę do zastosowania w/w regulacji i przyjęcia, iż uzyskała ona prawo do świadczeń określonych w ustawie zasiłkowej. Jednakże ważność tej umowy została przez organ rentowy niesłusznie zakwestionowana.

Na wstępie wskazać należy, że na podstawie uchwały (...) spółki z o.o. (...) – Grupa (...) w R. z dnia 1 grudnia 2018 r. NR 3/12/2018 powołano pełnomocnika do zawarcia umowy o pracę z członkiem zarządu Spółki w osobie R. T..

Stosownie do treści art. 210 § 1 k.s.h. w umowie o pracę między spółką z członkiem zarządu oraz w sporze z nim spółkę reprezentuje Rada Nadzorcza lub pełnomocnik powołany uchwałą Zgromadzenia Wspólników.

W niniejszym postępowaniu ustalono, że wnioskodawczyni do 30.06.2019 r. pełniła funkcję wiceprezesa wieloosobowego zarządu (...) spółki z o.o. oraz była właścicielem 25 % udziałów tej spółki.

W tym stanie rzeczy umowa o pracę została zatem prawidłowo zawarta, gdyż spółkę reprezentował pełnomocnik powołany uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników.

Nie doszło zatem do naruszenia art. 210 ksh.

Niewątpliwie także umowa o pracę z dnia 31 stycznia 2019 r. nie została zawarta dla pozorów, jest ważna i nie ma do niej zastosowania przepis art. 83 k.c. oraz nie jest ona także sprzeczna z zasadami współżycia społecznego oraz nie zmierza do obejścia prawa w świetle art. 58 k.c.

W myśl art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy.

§ 2. Nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

Po pierwsze podkreślić należy, iż zawarcie przedmiotowej umowy o pracę nie miało na celu obejścia przepisów ustawy, gdyż osiągnięcie wskazanych przez organ rentowy celów jest zgodne z ustawą. Nawiązanie stosunku pracy powoduje konsekwencje prawne nie tylko w sferze prawa pracy, ale i w innych dziedzinach prawa. Jednym z takich skutków jest prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego na wypadek ziszczenia się określonych w ustawie warunków. Skutek ten po ich spełnieniu powstaje z mocy prawa. Nie można zatem wiązać zawarcia umowy o pracę, choćby zmierzała wyłącznie do uzyskania świadczeń ubezpieczeniowych, z zamiarem obejścia prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr. 7-8, poz. 122; zdanie odrębne do wyroku Sądu Najwyższego z 14 lipca 2005 r. II UK 278/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr. 7-8, poz. 116). Cel w postaci objęcia ubezpieczeniem społecznym i uzyskania z niego świadczeń nie jest bowiem sprzeczny z ustawą ani nie zmierza do jej obejścia, a przeciwnie - co zostało już wcześniej powiedziane - jest konsekwencją uzyskania statusu pracownika.

Zgodnie z treścią art. 83 kc w związku z art. 300 kp nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Złożenie oświadczenia woli dla pozorów oznacza, że osoba oświadczająca wolę nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Inaczej mówiąc strony niejako udawałyby, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, na co Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał uwagę, iż nie skutkuje w sferze prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego tylko taka umowa o pracę, która nie wiąże się z faktycznym wykonywaniem tej umowy, a zgłoszenie do ubezpieczenia następuje tylko pod pozorem istnienia tytułu ubezpieczenia w postaci zatrudnienia. Chodzi tu zatem o "fikcyjne" zawarcie umowy, gdzie następuje zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego jako pracownika osoby, która w rzeczywistości pracy nie świadczyła (wyrok Sądu Najwyższego z 16 marca 1999 r. II UKN 512/98, opubl: OSNAPiUS rok 2000, Nr. 9, poz. 36; wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 2001 r. II UKN 244/00, opubl: OSNAPiUS rok 2002, Nr. 20, poz. 496; wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996 r. II UKN 32/96, opubl:

OSNAPiUS rok 1997, Nr. 15, poz. 275; wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr. 7-8, poz. 122; wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr. 7-8, poz. 122; wyrok Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2005 r. II UK 141/04, opubl: OSNAPiUS rok 2005, Nr. 15, poz. 235, str. 712).

W świetle poczynionych w rozpoznawanej sprawie ustaleń faktycznych nie można mówić o pozorności oświadczeń woli w zawarciu umowy o pracę. Postępowanie dowodowe wykazało bowiem, iż wnioskodawczyni pracę podjęła i ją faktycznie świadczyła od dnia 24 lipca 2020 r., a pracodawca – świadczenie to przyjmował, płacąc umówione wynagrodzenie. (por. wyrok SN z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 - 16/251 oraz wyrok SN z dnia 25 stycznia 2005 roku, II UK 141/04, OSNP 2005/15/235)

Ustawodawstwo polskie nie ukształtowało zakazu zatrudniania kobiet w ciąży, a przeciwnie, odmowa zatrudnienia kobiety tylko z tej przyczyny, że jest w ciąży, byłaby uznana za dyskryminację ze względu na płeć na podstawie art. 183a § 1 i art. 183b § 1 pkt 1 k.p. (por. wyrok SN z 11.1.2006 r., II UK 51/05, (...) Nr (...), s. 34).

Trudno uznać, że dążenie do uzyskania przez zawarcie umowy o pracę ochrony gwarantowanej pracowniczym ubezpieczeniem społecznym może być zakwalifikowane jako zmierzające do dokonania czynności sprzecznej z prawem albo mającej na celu obejście prawa. Przeciwnie, jest to zachowanie rozsądne i uzasadnione zarówno z osobistego, jak i społecznego punktu widzenia.

Zatem jednym z celów zawarcia umowy o pracę może być uzyskanie ochrony ubezpieczeniowej w postaci osiągnięcia świadczeń z ubezpieczenia społecznego – a nie jest to cel sprzeczny z ustawą.

Już same okoliczności zawarcia spornej umowy o pracę nie świadczą o jej pozorności, bowiem A. S. miała realne powody do zatrudnienia w firmie płatnika na umowę o pracę, podobnie jak i płatnik do zatrudnienia wnioskodawczyni. W ocenie Sądu należyte zostały wyjaśnione i uprawdopodobnione motywy związane z zatrudnieniem wnioskodawczyni.

A. S. z zawodu jest ogrodnikiem, dodatkowo uzyskała absolutorium licencjatu na (...). Już od 2005 r. prowadziła własne gospodarstwo ogrodnicze a jej rodzice także prowadzili takie gospodarstwo. Natomiast przedmiotem działalności płatnika była sprzedaż hurtowa kwiatów i roślin.

Ubezpieczona była udziałowcem spółki (...) i współpracowała z tą firmą jako dostawca. Pod koniec 2018 r. udziałowcy spółki doszli do wniosku, że nie ma etatowego nadzoru nad pracownikami spółki i jest to nieefektywne i szkodliwe dla spółki. Udziałowcy mieli tyle obowiązków, że nie mogli tego wykonywać efektywnie. Spółka została powołana, aby wygenerować jak największy zysk oraz aby udziałowcy znaleźli efektywny kanał zbytu. Wszyscy udziałowcy byli producentami roślin ozdobnych. Potrzeba była taka, że pojedyncze gospodarstwa nie są w stanie skonstruować atrakcyjnej oferty dla sieci handlowej. Większość rynku przejęły sieci handlowe. Udziałowcy postanowili stworzyć firmę, która będzie tworzyć dla tych sieci towar atrakcyjny. W 2019 r. w celu kontynuowania usług sprzedaż były potrzebne zmiany w firmie (...), bo sprzedaż zaczęła spadać. Do połowy 2018 r. firma ta miała dużego odbiorcę, tj. firmę (...). Gdy klient ten został przejęty przez byłego pracownika, firma musiała poczynić działania, aby zwiększyć możliwe miejsca dostarczania towarów. Konieczne było poczynienie starań w celu intensyfikacji sprzedaży. Zazwyczaj zajmowali się tym udziałowcy V. T. i R. T. – rodzice ubezpieczonej. Posiadali oni znaczne gospodarstwo ogrodnicze i mieli duże doświadczenie w produkcji. Ubezpieczona zaś studiowała marketing i zarządzanie przez 3 lata i dlatego miała inne podejście do spraw handlowych. Ostatecznie udziałowcy stwierdzili, że lepszym rozwiązaniem będzie jeśli to ubezpieczona będzie pracowała na rzecz spółki na mocy umowy o pracę jako dyrektor. Wybrali ją na te stanowisko bo była osobą zaufaną. Stanowisko dyrektora było potrzebne w spółce, gdyż zachodziła konieczność korygowania działań spółki i pracowników. Dyrektor miał łączyć wszystko w całość, miał delegować handlowców, organizować pracę, negocjować z sieciami. Handlowcy potrzebowali osoby, która zaznajomi ich z branżą, przekaże im kontakty, którymi oni nie dysponują. Ubezpieczona chciała rozwinąć firmę, uporządkować działania, usystematyzować i wprowadzić nowe procedury. Wcześniej w innej firmie zdarzyło się, że był dyrektor z poza udziałowców, ale takie rozwiązanie się nie sprawdziło. Zazwyczaj odejście osoby do konkurencji to był duży cios dla spółki, gdyż zabierała ona

dostawcę lub odbiorcę. Od grudnia 2018 r. ubezpieczona przygotowywała się do tego, aby mogła przekazać czynności w swym gospodarstwie rodzicom.

W dacie zawarcia umowy o pracę wnioskodawczynie przedstawiła ważne orzeczenie lekarza do badań profilaktycznych.

Organ rentowy w postępowaniu przed Sądem nie wykazał, że przedmiotowy dokument jest nierzetelny co do daty jego wystawienia oraz ważności i co do oceny zdolności do pracy ubezpieczonej.

W przedmiotowej sprawie ponad wszelką wątpliwość ustalono, że w spornym okresie od dnia 4 lutego 2019 r. ubezpieczona posiadała status pracownika, bowiem faktycznie wykonywała ona osobiście pracę określonego rodzaju na rzecz pracodawcy, pod którego kierownictwem pozostawała i którego polecenia służbowe wykonywała, który tą świadczoną przez nią pracę przyjmował. Z tytułu wykonywanej pracy pobrała wynagrodzenie.

O okoliczności, że wnioskodawczynie faktycznie wykonywała swą pracę w granicach powierzonych jej obowiązków świadczy zgromadzona dokumentacja (delegacje, wydruki korespondencji elektronicznej, umowy o współpracy) a także zeznania wnioskodawczynie, oraz przede wszystkim licznych świadków – pracowników płatnika oraz jego klientów, którym Sąd dał wiarę i które nie zostały w żaden sposób obalone przez stronę przeciwną (art. 6 kc).

Z zebranego materiału dowodowego wynika, że wnioskodawczynie faktycznie podjęła zatrudnienie w firmie płatnika od dnia 4.02.2019 r., zgodnie z treścią zawartej umowy o pracę. A. S. czynności pracownicze wykonywała nie krócej, niż 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku w godzinach 8 – 16 w siedzibie spółki przy ul. (...) w R.. Ubezpieczona miała wydzielone pomieszczenie służbowe i korzystała w pracy z komputera służbowego, który był tylko jej przydzielony. Miała też służbowy samochód i telefon. Wnioskodawczynie udało się pozyskać kontrahentów i pierwsze czynności wykonać z firmą dystrybutorem duńskim – N. P.. Prowadziła też rozmowy z firmą (...). Pracowała nad kontrahentem z K.. Ubezpieczona zawarła umowę o współpracy z ogrodnikiem W. B., który zajmował się handlem kwiatami. Wyżej wymieniony przyjeżdżał do siedziby spółki w sprawie tej umowy i jej warunki negocjował z wnioskodawczynią. Umowa ta nadal jest wykonywana i ten kontrahent nadal jest zadowolony z tej stałej współpracy. Ubezpieczona prowadziła także negocjacje sprzedażowe z ogrodnikiem M. J.. Ubezpieczona sprawdzała także umowy związane z danymi dostawami, roczne, w zależności od sieci. Ubezpieczona koordynowała pracę pracowników, starała się wprowadzić nowe produkty, zmniejszyć koszty zakupów roślin, by zwiększyć zyskowność firmy. Ubezpieczona przygotowywała pracowników do tych rozmów. Praca wnioskodawczynie polega na nakierowywaniu pracowników na właściwy tok prowadzenia rozmów, robienia ofert, poszukiwania nowych produktów, kontroli. Zlecała poszukiwanie nowych produktów. Systematyzowała oferty. Ustalała cele sprzedażowe, zlecała poszukanie produktów, które wchodzi w skład produktu końcowego, kontrolowała jakie to mają być produkty, w jakiej ilości, prowadziła rozmowy na temat płatności, terminów, kto powinien wykonywać dane czynności. Ubezpieczona była opiekunką wszystkich zatrudnionych w firmie handlowców, miała z podwładnymi codzienny kontakt, ale też organizowała specjalne spotkania z pracownikami minimum raz w tygodniu i ustalano tam co powinno się zrobić, aby zwiększyć możliwości sprzedażowe, jak wygląda bieżąca sprzedaż, mówiono o pozyskiwaniu sieci i nowych klientów. Ubezpieczona udzielała handlowcom różne informacje i wytyczne, otrzymywali od niej szablony poszczególnych klientów. Informowała jakie kwiaty pojawiają się w ofercie. Wskazywała jak handlować, pomagała w przygotowywaniu ofert, akcji np. gdy były Walentynki, akcja Wielkanocna, Dzień Matki, na takie akcje pracownicy bowiem robili oferty kompozycji kwiatowych. Wnioskodawczynie podsuwała pracownikom różne pomysły, mówiła gdzie szukać produktów. Ubezpieczona mówiła pracownikom z kim mają zacząć współpracować, dostawali oni kontakt do jakiegoś odbiorcy, nadzorowała oferty, zajmowała się podpisywaniem umów. W codziennych rozmowach handlowców na temat tych kontraktów uczestniczyła wnioskodawczynie. Wnioskodawczynie w znaczącym stopniu pomogła nawiązać kontakt z K. i N. P.. Pomogła handlowcom nawiązać kontakt z głównym dyrektorem. Ona negocjowała w tym czasie ceny z K. i siecią P.. Nawiązała też kontakt z przedstawicielem firmy (...), gdy prowadziła rozmowy dot. kompletowania zamówienia do danego ogrodnika, co ułatwiało handlowcom dalszą pracę. Wnioskodawczynie jako wieloletni ogrodnik była znawcą tematu i pomagała handlowcom poprzez przekazywanie im kontaktów.

Pracownikowi biurowemu – M. K. zatrudnionemu w dziale administracji a także pracującemu w magazynie wydawała polecenia np. jak ma on przygotować wysyłkę, w jaki sposób ma on zrobić zdjęcia z oferty.

Ubezpieczona wymagała od pracowników raportowania pracy. Przełożonym ubezpieczonej była V. T.. Przełożony-Prezes Zarządu zlecał wnioskodawczyni badanie rynku, odwiedzanie sieci handlowych, aby wiedzieć co można im zaproponować. Rozmowy z kontrahentami prowadziła ubezpieczona jak i handlowcy. W ramach obowiązków służbowych ubezpieczona udawała się do firm takich jak: T., A., K., L. i badała w ten sposób rynek sprawdzając jakie są ceny produktów. Składała delegacje z podróży służbowych. Pracodawca prowadził ewidencję czasu pracy ubezpieczonej. Podpisywała ona codziennie listę obecności. Pracę ubezpieczonej bezpośrednio nadzorowała V. T. – Prezes Zarządu, która zlecała wykonywanie zadań, celów, które później musiała ubezpieczona wykonać. Za wykonane w pracy czynności ubezpieczona otrzymywała od płatnika wynagrodzenie wypłacane przelewem na rachunek bankowy około 10 - tego następnego miesiąca.

Na skutek działań ubezpieczonej firma współpracowała z większą ilością klientów. Handlowcy płatnika rozpoczęli zdobywanie nowych klientów, nowych sieci, nowych centrów ogrodnich np. Stokrotki, K., M., E.. Do sieci A. zgodnie z pomysłem wnioskodawczyni były wysyłane oferty zawierające kompozycje kwiatowe w szkle.

Wartość sprzedaży płatnika dzięki działaniom zapoczątkowanym przez ubezpieczoną wzrosła w 2020 r., w porównaniu do 2019 r.

Mając na względzie wszystkie wskazane wyżej okoliczności uznać należy, że wnioskodawczyni faktycznie świadczyła pracę na podstawie umowy o pracę.

Powyższe w ocenie Sądu jest jak najbardziej wiarygodne i zostało w toku postępowania udowodnione.

W tej sytuacji zdaniem Sądu nie można podzielić stanowiska reprezentowanego przez organ rentowy, że ubezpieczona podjęła zatrudnienie jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

O pozorności można mówić jedynie wówczas, gdy oświadczenie woli złożone jest drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. A zatem strony niejako udawałyby, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę.

Jak już wyżej wskazano zainteresowany miał realne powody do zawarcia umowy o pracę z ubezpieczoną i decyzja o zatrudnieniu nowego pracownika była jak najbardziej racjonalna, wręcz konieczna.

Podkreślić należy, że stan zdrowia ubezpieczonej nie stanowił przeszkody do zawarcia spornej umowy o pracę.

Ubezpieczona legitymowała się w dacie zawarcia umowy o pracę ważnym orzeczeniem lekarskim. W dacie podjęcia uchwały o powołaniu pełnomocnika do zawarcia umowy o pracę z wnioskodawczynią nie miała ona jak i płatnik wiedzy o ciąży. Natomiast w dacie podpisania umowy o pracę posiadali oni taką wiedzę. Jednakże podkreślić należy, że jak wskazano wyżej, że jednym z celów zawarcia umowy o pracę może być również uzyskanie ochrony ubezpieczeniowej w postaci osiągnięcia świadczeń z ubezpieczenia społecznego – a nie jest to cel sprzeczny z ustawą. Stąd rozważania odnośnie wiedzy płatnika składek i ubezpieczonej o ciąży tej ostatniej, w realiach niniejszej sprawy – nie miały istotnego znaczenia.

Zaznaczyć należy, że ciąża nie jest przeciwwskazaniem do wykonywania pracy w ogóle, a nawet do podjęcia pracy w tym okresie. Takie twierdzenie jak już wyżej wskazano wypływa wprost z przepisów prawa pracy (polskich i wspólnotowych), które odmowę zatrudniania czy zwolnienie kobiety w ciąży tylko z tego powodu traktują jako dyskryminację. Ustawodawca w sposób szczególny chroni kobiety w ciąży, obejmując je ochroną trwałości stosunku pracy. Z tych chociażby względów z samej okoliczności podjęcia pracy w okresie ciąży, gdy brak ku temu przeciwwskazań medycznych, nie można wyprowadzać twierdzenia o pozorności zawartej umowy. Uznanie, że każda umowa o pracę zawarta z kobietą w okresie ciąży jest nieważna prowadziłoby do wprowadzenia praktycznego zakazu zawierania umów o pracę z kobietami ciężarnymi.

W dacie zawarcia spornej umowy wnioskodawczyni czuła się dobrze i dopiero od 21 marca 2019 r. okazało się, że wymaga ona zwolnienia lekarskiego z uwagi na nagłe komplikacje zdrowotne natury kardiologicznej.

Do dnia niezdolności do pracy spowodowanej chorobą w okresie ciąży, tj. do 21.03.2019 r. ubezpieczona faktycznie wykonywała swoją pracę i otrzymała za nią wynagrodzenie.

Natomiast w okresie jej usprawiedliwionej nieobecności w pracy ubezpieczonej początkowo handlowcy nadal wykonywali swoje obowiązki a nadzorował ich pracę Prezes Zarządu V. T.. Wówczas handlowcy z R. T. rozmawiali na tematy handlowe. Następnie w lipcu 2019 r. obowiązki pracownicze ubezpieczonej przejął na podstawie aneksu do umowy o pracę - pracownik P. S. za wynagrodzeniem w kwocie 8.300 zł brutto miesięcznie. Wcześniej wykonywał on obowiązki takie jak czynności administracyjno – biurowe oraz rozliczenia fakturowe a także był odpowiedzialny za kontakt z Biurem (...). Obowiązki w zakresie rozrachunków, fakturowania, rozliczania przelewów oraz windykacji przejął po nim pracownik M. K.. P. S. wykonywał czynności w pomieszczeniu służbowym ubezpieczonej. Handlowcy do P. S. też musieli wysyłać raporty i także odbywały się zebrania z pracownikami. P. S. zaczął koordynować sprzedaż, był odpowiedzialny za jej utrzymanie i intensyfikację i nawiązywanie nowych kontaktów. Zajmował się pozyskaniem sieci Stokrotka. Zastał on rozpoczęte negocjacje handlowe, które musiał doprowadzić do końca, musiał ustalić z klientem linie asortymentowe, cennik i wyznaczyć pracownika odpowiedzialnego za kontakt z klientem. Podlegało mu dwóch pracowników - handlowców. Zajmował się też wprowadzeniem paszportów dla roślin. Pozyskał nowych kontrahentów: D. i Maxima. Podpisywał umowy z kontrahentami jako prokurent samoistny spółki. P. S. pracował na pełen etat, zazwyczaj w godzinach od 8 do 16.

Na podkreślenie także zasługuje okoliczność, że po zakończeniu urlopu macierzyńskiego, tj. od września 2020 r. wnioskodawczyni wróciła do pracy u płatnika i pracuje do chwili obecnej a jej umowa o pracę nie uległa żadnej zmianie. Wnioskodawczyni nadal świadczy pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, z takim samym wynagrodzeniem (nie uległa zmianie podstawa wymiaru składek), które nadal jest wypłacane przelewem na rachunek bankowy. Ubezpieczona wykonuje te same obowiązki pracownicze. Jej obowiązki na stanowisku dyrektora nie zmieniły się, nadal zarządza ona sprzedażą w firmie, podpisuje nowe kontrakty, negocjuje nowe umowy, nanosi poprawki, negocjuje ceny z dostawcami, prowadzi zestawienia związane z płatnościami, kosztami, robi rekrutacje pracowników, zatrudnia nowe osoby. Podlegają jej kontroli wszystkie dokumenty z tym związane. Głównym jej zadaniem jest stworzenie jak największej sprzedaży. Około dziewięć osób jej podlega. Nadal pracuje ona w godzinach od 8 do 16 w biurze w siedzibie firmy, zdarzają się też wyjazdy służbowe. W spółce odbywają się zgromadzenia zarządu, w sytuacji, gdy należy omówić sprawy związane ze sprawami zarządu. Jest też coroczne spotkanie związane ze sprawozdaniem rocznym. Nieformalnie Zarząd zbiera się bardzo często. Ubezpieczona ma wtedy wyznaczane zadania, które ma realizować jako dyrektor. Na zebraniach wspólników odbywają się rozmowy i wytyczane są zadania dla członków zarządu i dyrektorów, jakie w przyszłym roku należy osiągnąć. Ustalane są kierunki działania firmy.

Uwzględniając wszystkie wskazane wyżej okoliczności należy uznać, że niewątpliwie brak było po obydwu stronach zgody na zatrudnienie pozorne. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie wykazał zasadnie, że między stronami było porozumienie w tym zakresie lub zgoda stron na pozorność zatrudnienia.

Mając na względzie poglądy Sądu Najwyższego wyrażone w przytoczonych orzeczeniach, Sąd Okręgowy przyjął, że w sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę o pracę było nawiązanie stosunku pracy i doszło do faktycznego świadczenia pracy przyjmowanego przez pracodawcę za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu jej stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego (np. ciąży, choroby), nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa bądź, że jest sprzeczna z zasadami współzycia społecznego.

Podkreślić bowiem należy, że wnioskodawczyni zawarła umowę o pracę, gdy stan jej zdrowia był dobry. Mając powyższe na uwadze Sąd doszedł do przekonania, iż decyzja organu rentowego wydana została w oparciu o błędnie ustalony stan faktyczny i nie znajduje ona oparcia w realiach niniejszej sprawy.

Wskazać na marginesie trzeba, że zaskarżona decyzja ZUS ma jedynie charakter ustalający. Decyzja ta porządkuje okresy podlegania ubezpieczeniom społecznym. Niezbędnym jest bowiem ustalenie za jaki okres, z jakiego tytułu istniał bądź nie istniał obowiązek podlegania określonym ubezpieczeniom społecznym. Kwestia wysokości wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek nie była zaś przedmiotem tej decyzji. Okoliczność dotycząca wysokości wynagrodzenia może być zaś ewentualnie przedmiotem odrębnego postępowania, jeśli zostanie zakwestionowana przez organ rentowy.

Mając na względzie wszystkie wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku uznając odwołanie wnioskodawczyni za zasadne.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2017 r. poz. 1797 t.j. z późn. zm).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego, wypożyczając akta ZUS.